

● Artikkelit

Pääkirjoitus
25.7.2025

Metsät täynnä rahanarvoista tavaraa

Jos metsään haluat mennä nyt – joko lomapäivänä tai oman työpäivän jälkeen illalla tai kenties viikonlopuna – nyt sinne todellakin kannattaa mennä. Suomalaiset metsämarjat alkavat olla parhaimmillaan.

Mustikan poimintakausi alkaa perinteisesti heinäkuun puolen välin jälkeen ja jatkuu syyskuun alkuun. Pääsato alkoi kypsyä Etelä-Suomessa viime viikolla, Keski-Savossa marjasato on nyt parhaimmillaan.

Vuosittain satoa heikentävät kukinnan aikaiset yöpakkaset, pölytyksen epäonnistuminen huonon sään takia tai kuiva kesä. Sellaisista ei kuitenkaan tämä keväänä ja kesänä ole juurikaan haittaa. Mustikkasadosta on odotettavissa varsin hyvä.

”

Kotitalouksiin ja omiin pakastimiin marjoja saa poimia niin paljon kuin haluaa.

Viime kesänä Suomen metsien mustikkasato oli heikko Lappia lukuun ottamatta. Mustikkaa kerättiin myyntiin vain neljä miljoonaa litraa, mikä on vain puolet normaalista määrästä.

Nyt mustikkasadosta näyttää Luonnonvarakeskuksen ennusteen mukaan tulevan hyvä Etelä-Suomessa, muualla Suomessa tavanomainen tai jopa hieman normaalia parempi.

Monina aikaisempina vuosina Suomeen on tullut paljon thaimaalaisia marjanpoimijoita, jotka ovat keränneet metsämarjoja tukku-kauppiaille, joiden kautta marjat menevät monesti teollisuuden raaka-aineiksi ja muun muassa pakastettaviksi.

Savolaisissa metsissä marjoja siis riittää. Vuotuinen marjasaa-lis on Suomessa alle kymmenen prosenttia koko sadosta, joten 90 prosenttia marjasadosta jää met-siin poimimatta.

Luomumustikkaa kerättiin vuonna 2023 myyntiin kaikkiaan 2,5 miljoonaa kiloa. Torikaupassa sen arvo on tänä vuonna nouse-massa jopa 25 miljoonaan euroon kymmenen euron kilohinnalla.

Kotitalouksiin ja omiin pakasti-miin marjoja saa poimia niin pal-jon kuin haluaa. Torihintojen pe-rusteella yhden sangollisen hin-ta nousee lähelle 100 euroa, joten metsät ovat täynnä rahanarvoista tavaraa. Myös puolukasta odote-taan hyvää satoa.

PÄIVYRI

Nimipäivät

Tänään: Jaakko, Jimi, Jaakob ja Jaakoppi
Ortodoksit: Anette, Anita, Anitta, Anja, Anna, Anne, Anneli, Anni, Anniina, Annika, Annikki, Annu, Annukka, Anu, Hanna, Hanne, Hannele, Hanni, Nanna, Netta, Niina, Nina, Ninni ja Nita
Ruotsinkieliset: Jakob, Jim ja Jimmy

Huomenna: Martta
Ortodoksit: Paraske
Ruotsinkieliset: Marta

Päivän sana

Herra, minun Jumalani, minä ker-ron sinun voimateoistasi ja julis-tan vanhurskauttasi, sinun, ainoan.
Ps. 71:16

Horisontti
Juuso Kokkonen

Ahdistunut sukupolvi vai ahdistunut kulttuuri?

Yksi kevään ja kesän puhutuimmista kirjoista meillä ja maailmalla on ollut yhdysvaltalaisen sosiaalipsykologin **Jonathan Haidtin** *Ahdistunut sukupolvi*. Haidt väittää, että älypuhelimet ovat syöneet lapsilta ja nuorilta pe-rinteistä kasvokkaista vuorovaikutusta. Leikin maa-ilma on vaihtunut puhelinpohjaiseen maailmaan. Tästä hänen mukaansa seuraa esimerkiksi mie-lenterveyden haasteita ja vaikeuksia kytkeytyä osak-si yhteiskuntaa. On syntynyt ahdistunut sukupolvi, joka on elänyt lapsuutensa ja nuoruutensa älylait-teiden maailmassa.

Referaattini perustuu siihen, mitä olen kirjasta toisen käden lähteistä omaksunut. Ahdistuneen su-kupolven tyyppiedustajana en siis ole kyseistä teosta lukenut, vaan haalinut informaatiota siitä digilait-teiden kautta.

Haidtin kirja on lyönyt läpi, koska hänen pyrki-myksenään on rohkeasti osoittaa syy-yhteys älylait-teiden ja mielenterveysongelmien välillä.

Viesti osuu, koska yhä vahvemmin havaitaan, että kaikki ei ole länsimaisissa yhteiskunnissa kohdillaan.

Mutta mikä on syy, mikä on seuraus? Älypuhelimia ja ylipäätään teknologiaa koskevassa keskustelussa jämähdetään helposti niille sijoille, joihin myös Hai-dt tai hänen kirjansa ympärillä käytävä keskuste-lu vaikuttaa jääneen: älypuhelin on haitallinen, sen käyttöä on rajattava.

Kuin teknologia olisi tipahtanut käsiimme tyhjästä. Jää kysymättä, mikä itse asiassa ajaa ihmisiä, niin lapsia, nuoria kuin aikuisia, näiden yksilöllistävien teknologioiden pariin ja maailmaan niin, että fyy-sinen tila ja aika sekä ihmiset ympärillä supistuvat vähitellen taustalle.

Miksi teknologiamme on sellaista kuin se nyt on? Eräs toinen aikamme populaari tietokirjailija **Yu-val Noah Harari** saattaisi todeta tähän: ihminen on hakkeroitu.

Toisin sanoen teknologioiden kehittäjät ovat on-

nistuneet porautumaan ihmisen primitiivisimpiin käyttäytymismekanismeihin. Ihminen on kone, ja nyt tiedämme, miten tämä kone operoi.

Siten teknologia on sovelluksineen voittanut ih-misen huomion. Raha ja valta seuraavat.

Mikäli hakkerointihypoteesi olisi uskottava, olisi uskottava ihmisellä olevan joitain pysyviä, yhteisesti jaettuja ominaisuuksia. Ihminen on biologinen olento, eläin. Onko se lopulta muuta kuin hakkeroitava kone?

Toisaalta on mielekästä ajatella, että pelkkä biolo-gia ei määritä ihmistä. Kulttuuri, joka syntyy aattei-den, ajatussuuntausten, taiteen ja uskonnon kautta tekevät eri ihmisyhteisöistä erilaisia.

Mistä kulttuuri sitten syntyy, jos ei biologiasta? Joku sanoisi: järjestä. Mutta mistä järki syntyy?

Länsimainen kulttuuri, liberalismi sen ytimessä, on in-dividualistinen. Yhteiskunnan perusyksikkö on yksilö.

Tämä kuulostaa meille luontevalta, ja harvemmin kyseenalaistamme asiaa. Maailmankuvamme juuret ulottuvat pitkälle, ja uuden ajan länsimainen ajattelu on nostanut yksilön, yksilön oikeudet ja vapauden pyhiksi fundamentteiksi.

Tässä katsannossa yksilöllistävä teknologia, kuten älypuhelimet ja niiden algoritmipohjaiset sovelluk-set, on luonteva seuraus. Se ei ilmaannu tyhjiössä.

Länsimainen kulttuuri ja moderni yhteiskunta ovat askel askelelta atomisoineet, eristäneet yksilön pieneksi pisteeksi. Kun paikalle ilmaantuu korkeaa teknologiaa, joka kuratoi maailman silmilleni juu-ri siten kuin *minä haluan*, länsimainen ihminen on myyty, halvalla ja vaivatta.

Jos ihminen on sosiaalinen olento, yksilö, *indivi-duum*, vailla sosiaalista kosketusta fyysisessä todel-lisudessa on ahdistunut olento. Ja silti hetki hetken perään kävelemme ahdistuksen virtaan.

Kenties siis koko kulttuurimme on pohjimmiltaan ahdistusta kohti suuntautunut. Ahdistus pitää pyö-rämme pyörimässä, kulutuksen rattaat voimissaan ja kirjakauppojen valikoiman täynnä.

PÄIVÄN KUVA

Päivänkakkara, leu-canthemum vulgare.

Yhteystiedot Warkauden Lehti

Päätoimittaja:
Sari Ristamäki
017 778 36 50

Uutistuottaja:
Tiina Laine
017 778 36 36

Toimittajat:
Aulikki Jääskeläinen 017 778 36 38
Päivi Konttinen 044 406 20 62

Mari Kosonen 017 778 3662
Martti Ripaoja 044 5255 951
Ilona Noponen 040 482 71 14
Merja Turunen 017 778 36 35
Sirpa Ylönen 017 778 36 41
Rauno Ylönen 017 778 36 34

Sähköpostit:
toimitus@warkaudenlehti.fi
etunimi.sukunimi@media.fi
urheilu@warkaudenlehti.fi

Osoite:
Taipaleentie 17, 78250 Varkaus
PL 161, 78200 Varkaus

Tilausasiat ja lukijailmoitukset:
warkaudenlehti.fi/asiakaspalvelu
asiakaspalvelu@savonmedia.fi
lukijailmoitukset@media.fi
017 303 500 ma-pe klo 8–16

Tilaushinnat verkossa:
oma.media.fi/tilaushinnat

Mediamyynti:
https://www.meks.fi/savo
puh. 017 303 660
mainos.savonmedia@media.fi

Kustantaja: Savon Media Oy
Painopaikka: Lehtisepät Varkaus

ISSN 03560996
Uutismedian liiton jäsen

Jos et saanut lehteä:
Postin varhaisjakelu: 0100 4090
ma-pe 6–16, la-su 6–12
Postin päiväjakelu: 0100 5577
ma-pe 8–16
Heittolaatikkojakelu: 017 303 500